

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. VI. Vtrum in Christo fuerit donum timoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Notandum præter habitum fidei quæ est in intellectu, & qui immediate inclinatur ad assensum fidei, quod non est in voluntate habitum quendam à charitate distinctum, qui eandem voluntatem inclinatur ad imperandum fidei assensum.

Hunc habitum quidam ponunt in beatis & in Christo, etiam supposito quod habitus fidei in intellectu non remaneat in beatis, & supposito quod non eiciant actus fidei, quia talis habitus nullam dicit imperfectionem, & potest inclinare voluntatem ad imperandum assensum quasi conditionally, si non obstat evidentiæ obiecti. videtur potest Suarez hic in commentario.

Alij verus negant. Vaquez hic. Lorca disp. 8. num. 7. Ratio est quod talis habitus natura sua subiectus habitui fidei, eique subordinetur, unde si habitus fidei non remaneat, neque videtur prædictus habitus secundum naturalem rerum existentiam remanere. nam quando aliquid essentialiter ordinatur ad aliud tanquam præuium ad illud, non videtur ponendum quando terminus ponitur non debet.

Conf. non videtur debere poni habitus in voluntate propter actus conditionatos, vellem credere nisi oblatet evidentiæ obiecti &c. patet in simili non ponitur habitus temperantiæ in angelo propter actus conditionatos, vellem temperate vivere, si esset capax materiæ temperantiæ. & in genere habitus tantum sunt ponendi iuxta naturalem existentiam, quando subiectum potest elicere actus absolutos.

Ex his patet responsio ad ea quæ pro priori sententia adferuntur. dico enim habitum voluntatis involvere quandam imperfectionem, cum eandem imperfectionem aliquo modo connotet quam involuit habitus fidei residens in intellectu ad quem essentialiter ordinatur.

Dices S. Th. hic responsio ad 2. ait Christum habuisse meritum fidei.

Resp. non velle quod sit meritum per actus elictos ab illo habitu voluntatis qui à quibusdam ponitur, sed per actus obedientiæ se Patri in omnibus submittendo.

ARTICVLVS IV.

Vtrum in Christo fuerit spes?

RESPONDET 1. non fuisse spem respectu beatitudinis animæ, quia Christus ab initio conceptionis fuit beatus & Deum clarè vidit: ut autem dicitur ad Rom. 8. spes quæ videtur non est spes, (id est obiectum præsens non speratur) nam quod videtur quid speratur?

Respondet 2. Christum potuisse sperare beatitudinem corporis, quia illam in hac vita non habebat.

Notandum quod licet S. Th. videatur solum agere de actibus spei, tamen ipsum habitum spei negat Christo: quemadmodum 2. 2. q. 18. art. 2. negat beatis, & cum illo varij.

Alij tamen eum beatis alijs, tum Christo illum tribuunt, quod non est improbabile. tenet Suarez hic in commentario, Becanus de Incarnatione cap. 8. q. 8. num. 4. quia Christus & alijs beati eliciunt amorem, & quidem concupiscentiæ, respectu suæ beatitudinis, eamque amant amore supernaturali tanquam suum bonum, & gaudent de illa: cum & illi actus sint per se honestissimi, & nullam involvant imperfectionem statui beatitudinis repugnantem: tales actus supernaturales possunt pro-

cedere ab aliquo habitu supernaturali, à nullo autem alio, quam ab habitu spei.

Dices 1. à nullo habitu procedere, sed ab auxilio speciali. 2. si procedant ab habitu, procedere à charitate.

Ad prius Resp. id dici absque sufficienti fundamento, cum sit magis consentaneum actum supernaturalem procedere ab habitu supernaturali.

Ad aliud dico hos motus tendere in suum obiectum sub ratione formali spei: nam beati non solum ex motu charitatis possunt amare suam beatitudinem, sed etiam ex motu spei, quia scilicet est maximum illorum bonum. Cum ergo in tali actu inveniatur ratio formalis obiectiva spei (iuxta probabilem aliquorum sententiam quam 2. 2. quæst. 17. art. 5. secuti sumus) hic actus dicendus est procedere à virtute spei, non vero charitatis.

ARTICVLVS V.

Vtrum in Christo fuerint dona?

AFFIRMAT. patet Isaia 11. requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientiæ & intellectus, spiritus consilij & fortitudinis, spiritus scientia & pietatis, & replebit eum spiritus timoris domini. qui locus à Patribus intelligitur de Christo.

Prob ratione, siue dona distinguantur à virtutibus, siue non, conceduntur ut homo promptè obediatur motioni Spiritus sancti, cuiusque ductum sequatur: Christus autem habuit potentias perfectissime dispositas ad omnem honestatem & motum Spiritus sancti suscipiendum.

Dices donum consilij videtur repugnare statui beatitudinis Christi, quia connotat vel saltem præsupponit dubium de rebus agendis; Christus autem perfectissime cognoscebat omnia cum omnibus circumstantijs, eaque perfectissime perpendebat.

Resp. negando antecedens, & dico de ratione consilij tantum esse iudicium de rebus agendis, quo vnum alteri præfertur, & ut tale offertur voluntati: quod etiam potest habere locum in beatis: unde nec necessario præsupponit dubium, nec illud connotat, licet in nobis illud communiter habeat coniunctum ex co additione status.

ARTICVLVS VI.

Vtrum in Christo fuerit donum timoris?

AFFIRMAT. patet ex loco Is. citato art. precedenti.

Notandum S. August. 14. de civitate Dei dupliciter ponere timorem in beatis 1. ratione præmij, quia ratione dicitur psalmo 9. patientia pauperum non peribit in finem. 2. ratione effectus, qui est arctissima cum Deo coniunctio: nam qui timuit in vita à Deo separari per culpam, eo arctius illi coniungitur in gloria: quæ coniunctio minus proprie dicitur timor.

Queritur ergo quomodo timor potuerit inueniri in Christo, cum timor respiciat malum?

Dicendum potuisse esse timorem quo Christi anima metuebat à Deo separari per culpam, non quod id absolute timeret, sed spectata naturæ conditione, nam hic timor etiam reperitur in beatis in illo co-

Obiectio duplex.

Resp. ad priorem.

Resp. ad posterio-

Resp. affir. Isaia 11.

Prob. ratio- ne.

Obiectio.

77.

Soluitur.

Etiā do- num consilij est in beatis.

78.

Resp. affir. precedenti.

August.

Val. 9.

Ratio du- bitandi. Saugur.

79.

Quæ- do timor in beatis.

sistens quoddam beati considerantes se posse per peccatum à Deo separari quantum est ex naturae conditione, illud oderint & horreant.

Potuit 2. esse timor, si sumatur pro illo affectu reuerentiali, quo ex consideratione suae vilitatis & eminentiae alterius, aliquis refugit omnem cum alio comparationem, eumque reueretur, qui timor dicitur reuerentialis, estque actus religionis; de quo intelligitur illud Lucæ 5. *repleti sunt timore, dicentes quia vidimus mirabilia hodie.* Matth. 9. *videntes autem turba timuerunt & glorificauerunt Deum.* Hunc timorem sanctis Angelis tribuunt Dion. de celesti hierarchia cap. 13. Chrys. in explicatione visionis Isaie cap. 6.

Luc. 5.
Matth. 9.

Dionys.
Chrys.

ARTICVLVS VII.

Verum in Christo fuerint gratia gratis datae?

Resp. affir.
80.

Quid gratia gratis datae.

In Christo fuisse prob. 1.

In Christo fuit plenitudo gratiae, non tantum intensiue, sed etiam extensiue.

Prob. 2.

Ioan. 11.

Fides quid, prout est gratia gratis data. Hac non necessario procedit à fide theologica.

81.

Ioan. 6.

AFFIRMAT. ex eo quoddam Christus fuerit primus & principalis doctor fidei & doctrinae spiritualis.

Notandum gratias gratis datas vocari dona quaedam supernaturalia, quibus homo disponitur ut alios adducat ad cognitionem & cultum Dei, ita ut potius concedantur in gratiam aliorum, quam in propriam vtilitatem, possuntque in peccatoribus reperiri. Hæ gratia enumerantur ab Apostolo 1. ad Cor. 12. & S. Thom. 1. 2. quest. 3. art. 4. in corpore rationem sufficientiae assignat.

Huiusmodi gratias fuisse in Christo communis est scholasticorum sententia, quæ prob. 1. ratione S. Thomæ hic.

Conf. 1. in Christo fuit plenitudo gratiae non tantum intensiue, sed etiam extensiue; ergo habuit gratias quæ non repugnabant suo statui, vel fini redemptionis generis humani.

Conf. 2. omnia dona gratiarum in nos deriuantur per Christum; igitur decet in ipso reperiri, si eius statui non repugnent: gratia autem gratis data fuerunt in varijs, ut patet ex loco Apostoli citato.

Prob. 2. in Christo fuit assensus supernaturalis rerum diuinarum cum certa fiducia diuini auxilij ad miracula patranda, ut patet Ioannis 11. *ego sciebam quia semper me audis.* Vnde in eo fuit fides, prout dicit gratiam gratis datam, quia huiusmodi fides nihil est aliud quam assensus certus de rebus diuinis, adiunctam habens fiduciam, quod Deus aderit ad miracula patranda, vel ad ea concedenda quæ petuntur. Vnde fides quæ est gratia gratis data, non necessario procedit à fide theologica, nec in sua ratione inuoluit obscuritatem; ut proinde non debeat ex illis capitibus Christo negari.

Fuit etiam in Christo facultas explicandi ea, quæ ad fidem & ad mores pertinebant, ut patet ex varijs eius concionibus. Hinc Petrus Ioannis 6. dicit: *Domine ad quem ibimus? Verba vite æternæ habes.* Fuit etiam operatio virtutum & gratia sanctorum, ut patet ex varijs locis Euangelij. Fuit discretio spirituum, quia peruersas Pharisæorum cogitationes sæpè reuelauit. Fuerunt genera linguarum: nam qui nouerat cordium cogitationes, non poterat ignorare significationes vocum. Præterea huiusmodi gratiam linguarum Apostolis est elargitus.

Nec obstat quod forte varijs linguis non fuerit usus, quia nulla erat necessitas, cum semper apud unam gentem egerit. non est etiam improbabile, quod censent aliqui, priuatim varijs linguis vsum fuisse.

Probabile est Christum priuatim varijs linguis vsum fuisse.

ARTICVLVS VIII.

Verum in Christo fuerit prophetia?

82.

AFFIRMAT.

Notandum Abulensem in caput 11. Num. Resp. affir. q. 64. negare Christum verè fuisse prophetam, sed Abulensem solum vulgi opinione ita vocatum, eo quod nihil negauit Christum maius in illo agnosceret. Chrysostomus fuisse prophetam.

Sed sententia quam hic tradit S. Thom. est communis & tenenda, scilicet Christum, dum in terris versaretur, fuisse verè prophetam, quæ solet probari 1. ex scripturis Deuter. 18. *prophetam de gente tua ex fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus Quem locum de Christo intelligunt S. Petrus Act. 3. & S. Stephanus Act. 7: Matth. 13. & Marci 6. Non est propheta sine honore nisi in patria sua.* Lucæ 24. *de Iesu Nazareno qui fuit vir propheta.* Quibus locis non à vulgo, sed à Moyse & discipulis, imò & à se vocatur propheta.

Verum quidem est locis citatis & alijs nomen propheta sumi posse non in vulgari significatione, sed ut idem significet quod virum eminentem sanctitate, doctrinâ & miraculis, aduertunt enim varij Doctores nomen propheta in scripturis multiplicem habere significationem, & inter ceteras interdum sumi pro homine sancto, Deo addito, & diuinam doctrinam profitente & docente, ut Genes. 20. & ut videtur Matth. 10. *qui recipit prophetam in nomine prophetae, mercedem propheta accipiet.* ita inquam sumi, quia propheta tales esse solebant. In hac significatione commode sumi potest nomen propheta locis citatis & similibus. nihilominus probabiliter etiam accipitur in communiori significatione, quia nihil absurdi sequitur si ita sumatur, ut ex dicendis patebit, & ea est magis germana significatio.

Prob. 2. ex Patribus: Iren. lib. 3. contra hæreses cap. 12. Aug. lib. 16. contra Faustum cap. 18. Cyrill. lib. 3. in Ioan. cap. 9. & alijs.

Prob. 3. Christo cum in hac vita versaretur, inerat vis prædicendi futura, & procul posita seu distantia à communi statu hominum cum quibus versabatur; id autem sufficit ad rationem Prophetiae; nam ut communiter notant Doctores, lumen Propheticum non necessario inuoluit obscuritatem, sed tantum statum viatoris; vnde licet clarè cognosceret ea quæ erant dissita quoad locum, quia tamen procul erant à statu eius in quantum erat viator, & à cognitione eorum cum quibus agebat, & quibus reuelabat, erat & poterat dici Propheta.

Dices 1. S. Ioannes Baptista dicitur plusquam Propheta Matth. 12.

Resp. S. Ioannem non esse dictum plusquam Prophetam quod verè Propheta non esset, sed quia longè excellentius Christum annuntiavit quam alij Prophetae: quem enim solum venturum prædixerunt, hic præsentem demonstrauit; vnde non sequitur quod Christus non fuerit Propheta.

Dices 2. 1. ad Cor. 13. dicitur, *Prophetia enacubuntur*, scilicet in beatitudine. cum ergo Christus à primo instanti suæ conceptionis fuerit beatus, non fuit Propheta etiam dum in terris versaretur.

Resp.